

Nota van beantwoording vooroverleg ex. artikel 3.1.1. Bro

In het kader van het artikel 3.1.1. Bro overleg is het bestemmingsplan “Buitengebied Emmen, facetregeling geitenhouderijen” toegezonden aan de provincie Drenthe, de RUD en LTO-Noord. In het kader van het overleg hebben wij van alle drie een reactie terug ontvangen. De RUD heeft geen inhoudelijke opmerkingen. Op deze reactie wordt niet verder ingegaan.

Bij de beantwoording wordt onder A een samenvatting van de reactie gegeven. Onder B staat het gemeentelijke antwoord hierop en- indien van toepassing - onder C de eventuele doorvertaling ervan in het bestemmingsplan.

1. LTO Noord

- 1A. Het bestemmingsplan is niet nodig en bovendien onrechtmatig. Hierbij wordt verwezen naar uitspraak RvS van 10 september 2014 (Bernheze). Hieruit zou volgens LTO blijken dat een gemeente zich niet op het voorzorgbeginsel zou mogen beroepen. Ook wordt verwezen naar de uitspraak Raad van State van 21 november 2018 (Wormerland)
- 1B. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de raad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De raad heeft daarbij beleidsruimte en moet de betrokken belangen afwegen. Mogelijke gezondheidsrisico's voor de omgeving bij veehouderijen moeten wel degelijk bij de beoordeling van een goede ruimtelijke ordening door de raad worden betrokken. Gezondheidseffecten zijn wel degelijk ruimtelijk relevant. Dit betekent dat de raad beoordelingsvrijheid heeft om bestemmingen aan te wijzen en gebruiksmogelijkheden te reguleren. Dit blijkt uit vaste jurisprudentie van de Raad van State.

De verwijzing naar de uitspraak van Bernheze gaat mank. In dat geval had de gemeente op basis van het voorzorg beginsel minimale afstanden tussen een woning en een veehouderij in het bestemmingsplan voorgeschreven. Dat is in het voorliggende plan niet aan de orde. De facetregeling scherpt alleen de definitie van een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf aan door een geitenhouderij te merken als een “niet-grondgebonden agrarisch bedrijf”. Er is geen sprake van een algemeen verbod op het houden van geiten in de gemeente Emmen, noch is sprake van het voorschrijven van een minimale afstand tussen een geitenhouderij en een woning van derden. De wettelijke afstandsnormen blijven van toepassing.

Anders dan de LTO stelt blijkt uit de uitspraak Wormerland juist dat elke gemeente een eigen verantwoordelijk- en bevoegdheid heeft tot nemen en afwegen van belangen bij ruimtelijke besluiten. De raad van Emmen maakt een zelfstandig afweging om een geitenhouderij aan te merken als een niet-grondgebonden activiteit.

- 1C. Voor kennisgeving aannemen.
- 2A. Er is geen noodzaak om de bevoegdheid ex. artikel 4.1 Wro aan te wenden.
- 2B. De verwijzing naar dit artikel is onduidelijk. Dit artikel verwijst naar de bevoegdheid van Provinciale Staten om in de een provinciale verordening bindende regels. In de provinciale verordening van Drenthe is het houden van geiten aangewezen als een vorm van intensieve veehouderij. Het voorliggende plan wordt het bestemmingsplan Buitengebied Emmen in overeenstemming gebracht met provinciale verordening van de provincie Drenthe.
- 2C. Voor kennisgeving aannemen.
- 3A. Planschade
- 3B. Het bestemmingsplan bevat geen algemene geitenstop in Emmen. Het plan bevat een beperking van het houden van geiten binnen de grondgebonden agrarische bedrijfsbestemming. De aanscherping van de begripsbepalingen volgt uit de bepalingen van de Provinciale Verordening zoals vastgesteld door Provinciale Staten van Drenthe in december 2018. Bij aanpassing van een bestemmingsplan moet de gemeente rekening houden met de bepalingen van een provinciale verordening.

- 3C. Voor kennisgeving aannemen.
- 4A. VGO onderzoekstraject en GGD-advies
De onderzoeken rechtvaardigen geen beperkingen van geitenhouderijen in Emmen. Dit zou blijken uit een uitspraak van de Raad van State. Volgens LTO gelden de conclusies van het VGO onderzoek niet voor Emmen omdat Emmen buiten het onderzoeksgebied ligt. LTO stelt dat genoemde onderzoeken niet zijn te kwalificeren als algemeen aanvaardbare wetenschappelijk onderzoek
- 4B. In mei 2020 is het rapport VGO-III (november 2019) verschenen In dit rapport “Gezondheid en omwonenden VGO-III” wordt aangegeven dat ook buiten de concentratiegebieden Limburg en Brabant, in het onderzoeksgebied Gelderland, Overijssel en Utrecht een relatie is gevonden tussen het aspect gezondheid en de aanwezigheid van geitenhouderijen.

In de conclusie van bovenstaand rapport wordt het volgende aangegeven:

¹
Uit dit onderzoek kan geconcludeerd worden dat de associatie tussen wonen in de nabijheid van een geitenhouderij en longontsteking in Gelderland, Overijssel en Utrecht in het algemeen niet afwijkt van de eerder gevonden associatie in Noord-Brabant en Limburg. Het is daarom aannemelijk dat deze associaties ook worden gevonden in andere Nederlandse provincies met geitenhouderijen. Dit onderzoek levert geen informatie over de oorzaak die dit verband verklaart. Andere deelonderzoeken binnen het VGO-III-onderzoeksprogramma naar ziekteverwekkers bij patiënten met een longontsteking, bij geitenhouders, en op geitenbedrijven zullen meer inzicht moeten opleveren in de oorzaak (of oorzaken) van de verhoogde incidentie van longontsteking bij omwonenden van geitenhouderijen. De betekenis van de associaties met de schapenhouderij in Gelderland, Overijssel en Utrecht, en eerdere associaties met pluimveehouderij in Noord-Brabant en Limburg is nog onvoldoende duidelijk en vraagt nadere studie.

Naar aanleiding van bovengenoemd onderzoek heeft het Kabinet in een Kamerbrief van 22 september 2020 aangekondigd vervolgonderzoek te laten uitvoeren. Uit bovengenoemd en voorgaand VGO- onderzoek is gebleken dat bij burgers die in de nabije omgeving van geitenbedrijven wonen, meer longontsteking voorkomt dan bij burgers die verder van geitenbedrijven wonen.

De Minister geeft aan dat het de bevoegdheid is van de provincies om een moratorium in te stellen om de uitbreiding of nieuwvestiging van geitenhouderijen tegen te gaan. De provincie Drenthe heeft dat op dit moment nog niet gedaan. Wel heeft de provincie Drenthe in de Omgevingsverordening 2018 geitenhouderijen aangemerkt als een vorm intensieve veehouderij. Het bestemmingsplan Buitengebied van Emmen wordt met het aangekondigde voorbereidingsbesluit in overeenstemming gebracht met de POV.

Op 27 oktober 2020 is het GGD-rapport Veehouderij en gezondheid uitgebracht. In de geactualiseerde versie van het GGD-rapport Veehouderij en gezondheid van 27 oktober 2020 zijn alle bestaande standpunten en beschikbare onderzoeksresultaten in feite gebundeld. Het advies m.b.t geitenhouderijen is ongewijzigd t.o.v. het reeds bekende standpunt. In het rapport wordt (opnieuw) bevestigd dat de vestiging- en uitbreidingsmogelijkheden van geitenhouderijen volgens de GGD moet worden beperkt en gereguleerd. Het VGO-3 rapport bevat de laatste wetenschappelijke inzichten.

Er loopt nog een onderzoek naar de vraag waarom mensen rondom geitenhouderijen vaker een longontsteking hebben. Naar ons oordeel geven deze rapporten voldoende ondersteuning voor de motivering van het voorliggende bestemmingsplan, dat verder zijn grondslag vindt in de provinciale omgevingsverordening. De rapporten zijn bijgevoegd en

- 4C. maken deel uit van de besluitvorming.
Voor kennisgeving aannemen.

2. Provincie Drenthe

- 5A. De provincie merkt op dat volgens de provinciale verordening geitenhouderijen moeten worden aangemerkt als een vorm van intensieve veehouderij maar vraagt zich af of binnen de bestemming gronden agrarisch bedrijf het houden van een geitenhouderij op een grondgebonden wijze is uitgesloten.
- 5B. De gemeente en de provincie streven hetzelfde doel na. Om de kennelijk onduidelijkheid bij de provincie weg te nemen wordt de begripsbepaling zoals opgenomen in artikel 1.9 van het bestemmingsplan Buitengebied Emmen, van een agrarisch bedrijf grondgeboden aangevuld zodat een varkens-, pluimvee- en een geitenhouderij of een combinatie van deze bedrijfstvormen hiervan uitgezonderd zijn. De aangepaste begripsbepaling sluit dan aan op de definitie van de POV.
- 5C. Aan artikel 2.2. van het plan de gewijzigde begripsbepaling agrarisch bedrijf grondgeboden toe te voegen en deze luidt dan als volgt:

*1.9 agrarisch bedrijf grondgeboden
agrarische bedrijvigheid (bedrijfsvoering), zoals akkerbouw, veeteelt en vollegrond
tuinbouw die afhankelijk zijn van de groeikracht van de bodem waarop het bedrijf wordt
uitgeoefend, uitgezonderd een boomkwekerij, een varkens-, pluimvee- en een geitenhouderij
of een combinatie van deze bedrijfstvormen.*

Gemeente Emmen
T.a.v. het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 30001
7800 RA EMMEN

Via mail: gemeente@emmen.nl

Doorkiesnummer: 088 - 88 86 666 Datum: 21 september 2020 Referentie: 01420/dr/tw-nv
Faxnummer: 088 - 88 86 660

Betreft: **Reactie voorontwerp van het bestemmingsplan "Buitengebied Emmen, facetregeling geitenhouderijen"**

Geacht College,

Hierbij wil de Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO) Noord, met het oog op de belangen van haar leden in Emmen reageren op het voorontwerp van het bestemmingsplan "Buitengebied Emmen, facetregeling geitenhouderijen. Deze inbreng is in nauw overleg met de afdeling van LTO Noord in uw gemeente tot stand gekomen.

1. De regels

Met het bestemmingsplan 'Buitengebied Emmen, facetregeling geitenhouderijen' wordt "geitenhouderij" toegevoegd aan het begrip "agrarisch bedrijf niet grondgebonden" (artikel 1.10 van het bestemmingsplan). Hierdoor kunnen (behoudens een overgangsrechtelijke uitzondering voor grondgebonden geitenhouderijen met een omgevingsvergunning) uitsluitend binnen een niet-grondgebonden (intensieve) bestemming nog geiten worden gehouden.

2. De toelichting

In de toelichting van het bestemmingsplan wordt verwezen naar het onderzoek 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) Analyse van gezondheidseffecten, risicofactoren en uitstoot van bio-aerosolen' (RIVM-rapport 2017-0062). In dat rapport wordt aangegeven dat er een grotere kans is op longontstekingen binnen een straal van 2 kilometer rondom een geitenhouderij.

Verder zou de GGD Drenthe (conform het standpunt van de landelijke GGD) adviseren om uit voorzorg terughoudend te zijn met uitbreiding en nieuwvestiging van geitenhouderijen nabij gevoelige bestemmingen zoals woningen, scholen, zorgcentra, etc.

Welke maatregelen uiteindelijk nodig zijn hangt van de uitkomsten van vervolgonderzoek, aldus te toelichting.

Volgens de toelichting is de (nieuwe) planregeling legitiem, mede gezien de 'geitenstop' in andere provincies en het goede economische perspectief voor de geitenhouderij.

3. Tussenconclusie

Het komt erop neer dat het gemeentebestuur uit voorzorg, op basis van de 'VGO-onderzoeken' alsmede het GGD-advies en in afwachting van nadere onderzoeksresultaten, de nieuwe planregeling wil vaststellen. Dat is evenwel niet nodig en bovendien onrechtmatig. Ter toelichting strekt het navolgende.

4. Voorzorgsbeginsel

Juridisch gezien wordt uit voorzorg, met het oog op eventuele thans nog onvoldoende duidelijke risico's voor de volksgezondheid de planregeling voorbereid.

Uit het voorzorgsbeginsel, dat voortvloeit uit artikel 2 en 8 van het EVRM, volgt dat de afwezigheid van zekerheid over het intreden van milieuschade, gelet op de wetenschappelijke en technische kennis op een bepaald moment, niet kan rechtvaardigen dat een staat effectieve en proportionele maatregelen nalaat die zijn gericht op het voorkomen van ernstige en onomkeerbare milieuschade¹. Anderzijds brengt het voorzorgsbeginsel, anders dan in de toelichting van het bestemmingsplan wordt aangenomen, niet met zich dat de enkele vrees voor risico's tot maatregelen moet leiden². Met hypothetische risico's die berusten op wetenschappelijk niet bewezen veronderstellingen, hoeft geen rekening te worden gehouden.

Met betrekking tot volksgezondheidsrisico's van de veehouderij en bestemmingsplannen is de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: 'de Afdeling') van 10 september 2014³ van belang. De raad had in het bestemmingsplan twee zones opgenomen, één van een kilometer rondom kernen en één van 250 meter rondom clusters van woningen. Binnen deze zones kon de wijzigingsbevoegdheid voor het vergroten van een bouwvlak van een intensieve veehouderij niet worden toegepast. ZLTO voerde (kort gezegd) aan dat de wetenschappelijke onderbouwing voor deze afstanden ontbrak. De raad van Bernheze beriep zich op het voorzorgsbeginsel⁴. De verwijzing naar het voorzorgsbeginsel mocht de raad niet baten. De Afdeling oordeelde (in lijn met haar vaste jurisprudentie) dat de keuze van de raad om bij gebreke van algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten over de gezondheidsrisico's van intensieve veehouderijen uit te gaan van maximale afstanden die in het ingewonnen GGD-advies werden genoemd, onvoldoende draagkrachtig was gemotiveerd⁵.

5. VGO-onderzoekstraject

5.1. Geen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten

Door het gemeentebestuur wordt gerefereerd aan het VGO-onderzoekstraject. Ook de GGD baseert zich op de VGO-onderzoeken. Ook voor de VGO-onderzoeken geldt evenwel dat deze nog geen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten hebben opgeleverd. De Afdeling heeft in meerdere uitspraken vastgesteld dat in de VGO-adviezen wordt geconcludeerd dat de stand van de wetenschap tekortschiet om duidelijke uitspraken over de gezondheidsrisico's van wonen in de buurt van veehouderijen te kunnen doen. Verwezen kan worden naar de uitspraak van de Afdeling van 12 oktober 2016⁶. In die kwestie lag de vormverandering van het bouwvlak van een intensieve veehouderij voor. Appellant voerde aan dat uit het VGO-rapport volgt dat de geursituatie slecht was voor de gezondheid. Op dit punt overwoog de Afdeling dat in het rapport in het algemeen verbanden zijn onderzocht tussen het wonen in de omgeving van veehouderijen en de gezondheid. Sommige effecten zijn negatief voor de gezondheid, andere positief. Volgens de Afdeling had appellant niet aannemelijk gemaakt dat uit het VGO-rapport kan worden afgeleid dat de in het plan voorziene ontwikkeling onaanvaardbare negatieve gezondheidseffecten had.

¹ Zie bijvoorbeeld EHRM 27 januari 2009, 67021/01, AB 2009/285 (Tătar/Roemenië).

² Vgl. AbRS 5 juni 2013, BR 2013/103.

³ ECLI:NL:RVS:2014:3335 (Buitengebied Bernheze), TvAR 2015/5973 met noot Paul Bodden.

⁴ Zie rechtsoverweging 5.1.

⁵ Zie voor een eerder vergelijkbaar voorbeeld in de jurisprudentie: AbRS 18 juli 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX1827 (Buitengebied Ommen).

⁶ ECLI:NL:RVS:2016:2687.

5.2 Gemeente Emmen ligt buiten het onderzoeksgebied

Evenzo belangrijk in dit geval is de uitspraak van de Afdeling van 12 oktober 2016⁷, waarbij een bestemmingsplan van de gemeente Vlagtwedde centraal stond. De Afdeling overwoog dat het onderzoek ten behoeve van het VGO-rapport is verricht in Noord-Brabant en het noorden van Limburg en dat het VGO-rapport vermeldt dat het niet zonder meer duidelijk is of de resultaten van het onderzoek zijn te generaliseren voor het hele land. In het rapport wordt gewezen op de hoge achtergrondniveaus voor fijnstof, onder andere afkomstig uit het Ruhrgebied in het onderzoeksgebied. Verder wordt in het rapport gewezen op andere specifieke kenmerken van het gebied, zoals aantal veehouderijen, type bedrijven en kenmerken van de bevolking. Het rapport beveelt vervolgstudies in de veerrijke delen van Overijssel en/of Gelderland aan. Die hebben inmiddels plaatsgevonden. Ook in de provincie Utrecht is intussen onderzoek gedaan, maar niet in andere delen van Nederland. Kortom: de Afdeling concludeert dat de resultaten van het VGO-onderzoek niet gelden buiten het onderzoeksgebied. De gemeente Emmen ligt ver buiten het onderzoeksgebied in een omgeving waar veel minder (intensieve) veehouderijen zijn en de achtergrondconcentraties voor fijnstof veel lager zijn. Daarom kunnen de bevindingen van het VGO-onderzoek niet worden doorgetrokken naar het grondgebied van de gemeente Emmen.

Ook de uitspraak van de Afdeling van 21 november 2018⁸ is relevant. Centraal stond het bestemmingsplan voor een geitenhouderij in Noord-Holland (eveneens gelegen buiten het VGO-onderzoeksgebied en in een gebied met lagere achtergrondconcentraties van fijnstof). Appellanten pleitten voor een groeistop voor geitenhouderijen en verwezen onder andere naar de groeistop voor geitenhouderijen in andere provincies. De Afdeling oordeelde als volgt:

"(...) 4.6. Gebleken is dat de door [appellant] en anderen bedoelde groeistop voor geitenhouderijen zoals die in andere provincies is afgekondigd of wordt overwogen, niet van doen heeft met de vrees voor Q-koorts maar met de vrees voor mogelijke andere aandoeningen, in het bijzonder longontsteking bij omwonenden. De enkele omstandigheid dat elders een groeistop is afgekondigd of wordt overwogen, betekent niet dat het college het wijzigingsplan niet had mogen vaststellen zoals het heeft gedaan. De organen van de betrokken provincies en gemeenten hebben immers ieder een eigen verantwoordelijkheid en bevoegdheid. Voorts komen de relevante omstandigheden in de verschillende provincies en gemeenten niet in elk opzicht overeen. Zo wijst het college er terecht op dat de provincie Noord-Holland een aanzienlijk minder grote dichtheid aan intensieve veehouderijen kent dan (delen van) sommige andere provincies en dat het aantal intensieve veehouderijen consequenties zou kunnen hebben voor de omvang en ernst van gezondheidsrisico's."

Ook de Commissie Luchtkwaliteit ziet een verband tussen de concentraties fijnstof en effecten op de luchtwegen. Wanneer in de buurt van veehouderijen de concentraties fijnstof hoger zijn dan in plattelandsgebieden zonder veehouderijbedrijven zijn er meer effecten op de luchtwegen te verwachten, aldus de commissie⁹. Van belang is dat de luchtkwaliteit in Westerwolde veel beter is dan de luchtkwaliteit in het VGO-onderzoeksgebied. Dat geldt voor zowel PM_{2,5} als voor PM₁₀. Op dit punt kan worden verwezen naar de Atlas voor de Leefomgeving¹⁰.

⁷ ECLI:NL:RVS:2016:2714.

⁸ ECLI:NL:RVS:2018:3781 (Wormerland).

⁹ Gezondheidsraad. Gezondheidswinst door schonere lucht. Den Haag: Gezondheidsraad, 2018; publicatienr. 2018/01.

¹⁰ <https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten?config=3ef897de-127f-471a-959b-93b7597de188&gm-x=150000&gm-y=460000&gm-z=3&gm-b=1544180834512,true,1;1557737368275,true,0.8>.

6. GGD-advies

Ook aan het GGD-advies kan geen, althans onvoldoende betekenis toekomen. Ter vergelijking wordt verwezen naar een uitspraak van de Afdeling van 7 augustus 2019¹¹, waarin een evenmin op algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten gebaseerd advies van de GGD (in dat geval over geurhinder van veehouderijen) centraal stond:

"(...) 4.2. Anders dan de rechtbank heeft overwogen, bestaat geen grond voor het oordeel dat het college in het GGD-advies aanleiding moest zien om meer maatregelen te treffen om de gevolgen van de inrichting voor de volksgezondheid te beperken. Daarbij is van belang dat de gezondheidskundige advieswaarden die in het GGD-advies worden aangehaald, zijn gebaseerd op het GGD-rapport. Dit rapport is volgens de inleiding daarvan "een eerste aanzet" tot het nader omschrijven van de blootstellingsresponsrelaties. In de inleiding is verder vermeld dat niet valt te verwachten dat het onderzoek antwoord geeft op alle denkbare vragen over geurbelasting-geurhinderrelaties. Daarbij komt dat in de brief waarbij de resultaten van het GGD-rapport aan de betrokken wethouders in Noord-Brabant zijn bekendgemaakt is vermeld dat met het beschikbaar komen van het rapport de mogelijkheid bestaat voor gemeenten om de onderzoeksgegevens in hun beleid te betrekken, maar dat nog geen eenduidig advies kan worden gegeven over hoe de onderzoeksresultaten kunnen worden gebruikt bij vergunningverlening of het opstellen van een geurgebiedsvisie of geurverordening. Gelet hierop, hebben het college en de maatschap terecht aangevoerd dat aan de gezondheidskundige advieswaarden die de GGD hanteert niet de betekenis kan toekomen die de rechtbank daaraan hecht. Datzelfde geldt voor het VGO-onderzoek dat in het GGD-advies wordt aangehaald. Het college voert terecht aan dat het VGO-onderzoek geen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten bevat (vgl. de uitspraak van de Afdeling van 17 mei 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1301). De conclusie van het GGD-advies dat de aanvraag om omgevingsvergunning niet acceptabel is, omdat die leidt tot een toename van de emissie van fijn stof en ammoniak, terwijl volgens de GGD een afname van fijn stof en ammoniak moet plaatsvinden, hoefde voor het college om die reden geen aanleiding te zijn om meer maatregelen te treffen om risico's voor de volksgezondheid te voorkomen. (...)"

Een ander voorbeeld vormt de uitspraak van de Afdeling van 11 december 2013¹²:

"(...) Voor zover de Milieuvereniging er op wijst dat in het zogenoemde "Informatieblad Intensieve veehouderij en gezondheid" van GGD Nederland bij nieuwvestiging van intensieve veehouderij een afstand van 250 meter tot gevoelige bestemmingen wordt aanbevolen en hierin staat dat binnen een afstand van 250 tot 1.000 meter tussen een landbouwontwikkelingsgebied tot een woonkern of lintbebouwing bij vergunningverlening een aanvullende gezondheidskundige risicobeoordeling zou moeten worden uitgevoerd, heeft de raad zich terecht op het standpunt gesteld dat genoemde afstanden geen wettelijke status hebben. (...)"

7. Individuele belangen

In de toelichting van het facetbestemmingsplan wordt ten onrechte volstrekt voorbij gegaan aan de belangen van de individuele veehouders, meer in het bijzonder de geitenhouders.

8. Beschermen of voorkomen van (vermeende) ongewenste milieugevolgen

Primair vindt de regulering van gezondheidsrisico's van veehouderijen plaats op basis van andere wetgeving dan de Wet ruimtelijke ordening. Tegen Q-koorts is een succesvol vaccinatieprogramma ingezet (zie paragraaf 5.1 van de Regeling tijdelijke maatregelen dierziekten). Het controleren en handhaven van gedragsregels ter voorkoming van een uitbraak van Q-koorts is handen van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. Voor andere ziekten en maatregelen zijn specifieke bepalingen opgenomen in de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren. Er is in dit geval geen noodzaak om de bevoegdheid ex artikel 4.1 van de Wet ruimtelijke ordening aan te wenden en een (te) algemene planregeling in te voeren. Indien het gemeentebestuur voor gezondheidsrisico's van geitenhouderijen vreest (wat hiervan ook zij), ligt het veel meer voor de hand om in overleg met de sector te onderzoeken of bij de geitenhouderijen maatregelen moeten worden getroffen en zo ja, of deze in het belang van de bescherming van het milieu in het 'milieuspoor' (dus niet in de ruimtelijke ordening) dienen te worden voorgeschreven door voorschriften aan de omgevingsvergunning milieu te verbinden. Aldus is er wel aandacht voor de individuele belangen en wordt (plan)schade (zie paragraaf 9) voorkomen. LTO Noord treedt hierover graag met de gemeente en overige betrokkenen in overleg.

¹¹ ECLI:NL:RVS:2019:2713 (Baarle-Nassau).

¹² ECLI:NL:RVS:2013:2312 (Buitengebied Cuijk).

9. Planschade

Indien en voor zover het bestemmingsplan wel rechtmatig zou zijn (hetgeen dus niet het geval is), is van belang dat de eigenaren van de percelen die geraakt worden door de regeling planschade als bedoeld in artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening lijden, welke de gemeente dient te vergoeden. Het gaat hierbij om een aanzienlijk bedrag. Ook hierover wordt in de toelichting ten onrechte niets vermeld.

10. Eindconclusie en verzoek

Uit het vorenstaande volgt dat de VGO-onderzoeken en het GGD-advies niet kwalificeren als algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten. Bovendien is er, anders dan in sommige andere provincies met veel meer (intensieve) veehouderijen en een veel hogere achtergrondconcentratie van fijnstof, geen aanleiding om gezondheidsrisico's in zodanige mate te vrezen dat op grond van het voorzorgsbeginsel het bestemmingsplan moet worden herzien.

Aan de individuele belangen is volstrekt voorbij gegaan. Hetzelfde geldt voor de te vergoeden planschade als gevolg van de planregeling. Het ligt veel meer voor de hand om, zo nodig, bevoegdheden in het milieuspoor aan te wenden ter voorkoming van (eventuele) risico's.

Derhalve verzoekt LTO Noord u om het bestemmingsplan niet in procedure te brengen, zo nodig, in overleg met de belanghebbenden, waaronder LTO Noord, te bezien of maatregelen in het milieuspoor nodig zijn.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'P.G. Bos', written over a faint blue line.

P.G. Bos, regiomanager

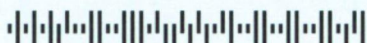
Contactpersoon: dhr. T. (Taeke) Wahle, twahle@ltonoord.nl, 06 - 51 03 18 92

213 260-2020

000042

12.10.2020 09:33

Aan:
Gemeente Emmen
Postbus 30001
7800 RA EMMEN

Assen, 8 oktober 2020
Ons kenmerk 202002569-00904276
Behandeld door mevrouw K.E. Blanke (0592) 36 58 97
Onderwerp: Bestemmingsplan Buitengebied Emmen, facetregeling geitenhouderijen

Geacht college,

U hebt ons gevraagd advies uit te brengen over het voorontwerpbestemmingsplan Bestemmingsplan, Buitengebied Emmen, facetregeling geitenhouderijen.

Provinciaal belang

Op basis van de Omgevingsvisie Drenthe (vastgesteld door Provinciale Staten op 3 oktober 2018) is in het bovengenoemde voorontwerpbestemmingsplan het aspect intensieve veehouderij van provinciaal belang:

Advies

Het facetplan voorziet in een wijziging van de begripsbepaling van een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf. De wijziging bestaat eruit dat geitenhouderij wordt toegevoegd aan de opsomming van bedrijfsactiviteiten die per definitie worden aangemerkt als een niet-grondgebonden agrarische activiteit. Voor de bestaande grondgebonden geitenhouderijen is een specifieke gebruiksregeling geoorloofd gebruik opgenomen.

Deze aanpassing is vanuit een oogpunt van volksgezondheid gewenst. De bedoeling van het plan is in overeenstemming met het provinciaal beleid. In onze Provinciale Omgevingsverordening hebben wij immers ook geitenhouderijen per definitie aangemerkt als intensieve veehouderijen ongeacht of de exploitatie geheel of grotendeels gebonden is aan de aanwezige gronden. Hiermee is nieuwvestiging van een geitenhouderij, behalve binnen bestaande intensieve bestemmingen, niet toegestaan.

De in de facetregeling opgenomen, aangepaste begripsbepaling 'agrarisch bedrijf niet-grondgebonden' is als volgt:

"agrarisch bedrijvigheid (bedrijfsvoering), zoals (...) geitenhouderij, e.a. naar de aard hiermee te vergelijken bedrijven die niet afhankelijk zijn van de groeikracht van de bodem waarop het bedrijf wordt uitgeoefend."

Hieruit maken wij op dat indien sprake is van een geitenhouderij die wél afhankelijk is van de groeikracht van de bodem waarop het bedrijf wordt uitgeoefend er dus geen sprake van een intensieve

veehouderij. Hiermee worden niet per definitie alle geitenhouderijen als intensief aangemerkt, zoals wel door u beoogd wordt.

Daarnaast hebben wij een opmerking over de van toepassing verklaring. Hierover is al ambtelijk contact geweest.

Wij adviseren u het voorontwerp bestemmingsplan aan te passen, in ieder geval voor wat betreft de begripsbepaling, alvorens verder in procedure te brengen.

Hiermee is, wat ons betreft, voldaan aan het vooroverleg als bedoeld in het Besluit ruimtelijke ordening.

Voor vragen of overleg inzake dit advies kunt u contact opnemen met mevrouw K.E. Blanke, telefoon 0592 36 58 97 of k.blanke@drenthe.nl.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

J. de Boer,
Teammanager Ruimte, Energie en Wonen